

Mohammed // Handbook of Regional Economics, Nova Science Publishers – 2009 – Режим доступу : <http://kurdishcongress.org/data/upimages/subfolders/PDF/Economics%20Heshmati-Mohammed%20Economic%20development%20of%20MENA%20region.pdf> Назва з екрану.

9. Московин В.Н. Научно-технический потенциал стран Среднего Востока и Северной Африки: межстрановые сравнения и меры по ускорению инновационного развития // В.Н. Московин, Бриги Юсеф / Вісник Міжнародного Слов'янського університету. Сер. Економіка науки. – Х., 2004. – Том 7. № 2. – С. 21-30.

УДК 330.322

Иванкова Д.Р.

*аспирант кафедры «Международная экономика»
Донецкого национального университета*

МЕЖДУНАРОДНАЯ ИНВЕСТИЦИОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ: ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

Статья посвящена рассмотрению термина «институционализм», его истоков и взглядов ученых на данное понятие. Особое внимание уделяется процессу регулирования международной инвестиционной деятельности. Определяются основные международные инвестиционные институты и субъекты данного процесса.

Ключевые слова: институционализм, инвестиции, инвестиционная деятельность, инвестиционный институт, инвестор, регулирование международной инвестиционной деятельности.

Иванкова Д.Р. МІЖНАРОДНА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ: ІНСТИТУЦІЙНИЙ АСПЕКТ

Стаття присвячена розгляду терміна «інституціоналізм», його витоків і поглядів вчених на дане поняття. Особлива увага приділяється процесу регулювання міжнародної інвестиційної діяльності. Визначаються основні міжнародні інвестиційні інститути та суб'єкти даного процесу.

Ключові слова: інституціоналізм, інвестиції, інвестиційна діяльність, інвестиційний інститут, інвестор, регулювання міжнародної інвестиційної діяльності.

Ivankova D.R. INTERNATIONAL INVESTMENT ACTIVITIES: INSTITUTIONAL ASPECTS

The article discusses the term institutionalism, its origins and views of scientists on this concept. Particular attention is given to the process of regulation of international investment. Identifies the major international investment institutions and stakeholders in the process.

Keywords: institutionalism, investment, investment activity, wholesaler, the investor, the regulation of international investment.

Постановка проблемы. Процесс перехода экономики свободной конкуренции в монополистическую стадию ещё в начале XX века затронул проблему поиск различных вариантов государственного контроля над экономикой, усиления экономической роли государства, что в свою очередь повлияло на возникновение институционализма. В качестве предмета своего анализа он выдвигает как экономические, так и неэкономические проблемы социально-экономического развития. Одной из проблем является регулирование процессов международной инвестиционной деятельности, которая является важной составляющей эффективного функционирования экономики.

Анализ последних исследований и публикаций. Работы таких ученых, как Т.Б. Веблен, У.К. Митчелл, Джон Р. Коммонс, посвящены введению в экономику понятия «институты». Р. Коуз и Д. Норт рассматривали в своих работах неинституционализм. Отдельные аспекты международного регулирования инвестиционных отношений исследовали такие учёные, как А.Г. Богатырёв, А.В. Воропаев, Н.Г. Дорошина, И.И. Дюмулен, Г.К. Дмитриева, М.С. Евтеева, А.С. Баскин, Л.Л. Игонин.

Постановка задачи. На основе изложенного материала можно определить основные задачи данной работы: исследовать понятие «институционализм» и истоки его возникновения, рассмотреть теорию Дугласа Норта как родоначальника «неинституционализма», проанализировать уровни и формы регулирования международной инвестиционной деятельности, инвестиционные институты.

Изложение основного материала исследования. Институционализм является одним из направлений в экономической науке, исследующим политическую организацию общества, а именно такие институты, как право, мораль, государство, обычаи, нравы и т. д.

Неоклассическая теория анализирует рынок совершенной конкуренции. Такого рынка в действительности никогда не существовало. Он изучает равновесную экономику, тогда как в действительности равновесие (статика) – это лишь момент экономической динамики, экономического развития. Экономическая динамика предполагает неравновесную экономику. Без равновесия нет эффективности, без неравновесия нет экономического роста.

На базе критики неоклассицизма возник институционализм. Институционализм зародился в Соединенных Штатах, но корнями своими уходит в сложившиеся в прошлом веке в Германии новую историческую и социальную школы. Объект исследования институционалистов – институты: право, мораль, государство, обычаи, нравы и т. д. Основатель направления Т. Веблен выступил с критикой негативных сторон капитализма (паразитизм и расточительство в потреблении, стремление к монополизму), предсказал менеджериальную революцию (возвышение роли управляющих), повышение роли науки в развитии общества. Дж. Коммонс решающую роль отводил правовому регулированию экономических отношений, вместе с У. Митчеллом стоял у истоков системы социального страхования США. Последний внес огромный вклад в соединение экономической теории со статистикой и математикой, первым за-

нявся емпіричним аналізом і прогнозуванням економічних циклів. Інституціоналісти внесли великий вклад в вивчення структури ринку, його моделей, в аналіз соціальних процесів, в обґрунтування курсу на соціальне партнерство. Інституціональний аналіз дозволив розробити теорію стадій економічного росту (У. Ростоу і др.), де в основу періодизації суспільного прогресу покладено розвиток виробничих сил, а не зміна відносин власності, як в ученні об суспільно-економічних формаціях. В кінцевому ітогу були виділені три великі стадії в розвитку людського суспільства: доіндустріальне (аграрне), індустріальне і постіндустріальне суспільство, в якому виробництво перетворюється в технологічне прикладення науки.[1].

В кінці 1980-х–початку 1990-х років американський учений Дуглас Норт, ставший внаслідок лауреатом Нобелівської премії по економіці, опублікував цілу серію робіт, маючих непряме відношення до обґрунтування ролі і принципів функціонування організацій. По мненню Норта, ринок – це складне і неоднозначне явище. Він представляє собою структуру, охоплюючу різні інститути: закони, правила гри і, що найбільш важливо, визначені кодекси поведінки, типи відносин і зв'язей. Інститути, згідно Д. Норта, – це набір правил, процедура відповідності, моральне і етичне поведіння індивідумів в інтересах максимізації доходу. Інститути – це розроблені людьми формальні (закони, конституції) і неформальні (договори і добровільно прийняті кодекси поведінки) обмеження, а також фактори примусу, структурируючі їх взаємодію. Все разом вони утворюють стимулюючу структуру суспільства і економіки. Інституціональне розвиток економіки відбувається під впливом взаємодії між інститутами і організаціями, коли перші визначають «правила гри», а другі виступають «гравцями». Нові інститути, згідно Д. Норта, з'являються, коли суспільство усвідомлює можливість отримання доходу, який не може бути отриманий в умовах склитої інституціональної системи. Іншими словами, якщо виробничі фактори надають можливість збільшення доходу, а інституціональні цьому перешкоджають, то великі шанси виникнення нових інститутів.

Д. Норт показав, що організаційні фактори грають більш важливу роль, ніж технічні, поскільки ведуть до зміні інститутів, які, в свою чергу, надають суттєвий вплив на розвиток економіки. Технічні зміни і інші вважаються важливими факторами економічного розвитку розглядаються Д. Норт як недостаточні: являючись складовою частиною процесу зростання, самі по собі вони не можуть його пояснити. Ключом до економічного зростання є ефективна організація економіки. В своїх роботах Д. Норт ставить фундаментальний питання: чому деякі країни багаті, а інші – бідні. І відповідає: «Інститути створюють базові структури, з допомогою яких люди на протязі всієї історії досягли порядку і таким чином знизили ступінь своєї невпевненості. Використовуючи техніку, вони визначають вартість операцій і трансформацій і, відповідно, рентабельність і обґрунтованість економічної активності» [2].

Міжнародна інвестиційна діяльність, граючи ключову роль в системі сучасних миро-

вих господарських зв'язей і маючи значущий потенціал впливу (як позитивного, так і негативного) на економічне розвиток, повинна бути регульованою на національному, міжнародному і транснаціональному рівнях. Таке регулювання може здійснюватися за допомогою сукупності спеціальних правових, адміністративних, економічних і соціально-психологічних методів, і деяких інструментів стимулювання і обмеження (рис. 1).

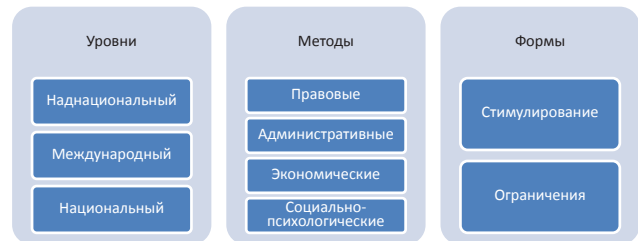

Рис. 1. Схема регулювання інвестиційної діяльності

Правові методи реалізуються через систему громадянського і процесуального права.

Адміністративні методи юридично визначають господарську суб'єктність, регламентуючі питання власності, процедури розв'язання спорів в судовому порядку. Економічні методи реалізуються через систему дотацій, кредитів, здійснення фінансової політики. Соціально-психологічні методи орієнтовані на формування і розвиток тієї або іншої ідеології, виховання відповідного типу менталітету громадян і суспільства в цілому за допомогою організаційно оформлених інститутів.

Між методами регулювання міжнародної інвестиційної діяльності існує очевидна взаємозв'язь. Все це так або інакше оформлено в конкретних нормативно-правових документах. Їх ефективність залежить від тривалості існування відповідної нормативно-правової бази, від досконалості правових методів регулювання.

Аналіз різних систем регулювання міжнародної інвестиційної діяльності на національному рівні показує, що формуються вони двома шляхами: через прийняття єдиного акту, регулюючого допуск іноземного капіталу в економіку країни; через розробку тих або інших правових актів, регулюючих різні аспекти іноземної інвестиційної і підприємницької діяльності [3].

Інвестиційні інститути представлені господарюючими суб'єктами (або фізичними особами), які здійснюють діяльність на ринку цінних паперів як виключальну, т. є. не допускається її виконання іншими видами діяльності. До інвестиційних інститутів відносять певні види спеціальних фінансово-кредитних інститутів (інвестиційні банки першого виду, інвестиційні компанії і фонди), а також фондові біржі, інвестиційні брокери, дилери, консультанти і др. [4].

Більш розширене регулювання міжнародних інвестиційних процесів, зв'язаних з іноземним приватним інвестуванням, отримало закріплення в багатьох документах ООН і інших міжнародних організацій. В грудні 1974 г. була прийнята Хартія економічних прав і обов'язків держав. В відповідності з нею кожне державство вправі вільно розпорядитися своїми ресурсами,

контролировать и регулировать иностранные инвестиции в своих интересах.

В марте 1965 г. в Вашингтоне была подписана Конвенция о разрешении инвестиционных споров. Цель Конвенции – создание специального международно-правового института по разрешению инвестиционных споров между государствами и частными лицами других государств.

Кроме того, важнейшим источником системы регулирования международных инвестиционных процессов, являются договоры и соглашения об иностранных инвестициях, соглашения об избежании двойного налогообложения. Ими охватывается около 87% мировых ПИИ.

Важную роль в регулировании процесса международной инвестиционной деятельности играют ряд международных организаций, которые успешно уже функционируют на протяжении длительного времени. Существует ряд международных инвестиционных институтов (рис. 2).

Рис. 2. Международные инвестиционные институты

Инвестиционные приоритеты Всемирного банка в отраслевом отношении: промышленность, сельское хозяйство, здравоохранение. 90% займов предусматривают оказание технической помощи, которая включается в категорию инженерно-конструкторских услуг, в том числе анализ технической осуществимости проекта и непосредственно проектировка. Также оказывается административно-организационная помощь, предусматривающая оценку принятой инвестиционной политики, оценку организационных структур, содействие в руководстве проектом, техническую подготовку специалистов.

В настоящее время основной целью Международного банка реконструкции и развития (МБРР) является помощь государствам-заемщикам в снижении уровня бедности и повышении уровня жизни посредством стимулирования устойчивого развития и инвестиций в население. Средства банка предоставляются сугубо на нужды, оговоренные в договоре, после тщательной проверки проекта под государственные гарантии.

Деятельность Международной ассоциации развития (МАР) схожа с деятельностью МБРР, но она предоставляет кредиты на высокольготных условиях. Фонды этой организации формируются за счет взносов стран-членов, а также за счет отчислений от прибыли МБРР.

Международная финансовая корпорация (МФК) помимо собственных средств (взносы членов) имеет возможность привлекать ресурсы международных банков, которые кредитуют проекты по линии МФК по относительно низким ставкам (7-8%).

Многостороннее агентство по гарантированию инвестиций (МАГИ) было основано для предоставления

иностранному инвесторам, осуществляющим инвестиции в развивающиеся государства-члены МАГИ, гарантий от убытков, связанных с некоммерческими, или политическими, рисками. Агентство также оказывает услуги в целях содействия в привлечении инвестиций.

Единственной нефинансовой организацией Группы Всемирного Банка является Международный центр по урегулированию инвестиционных споров (МЦУИС). Его задача состоит в урегулировании споров посредством примирения или арбитража в соответствии с Конвенцией по урегулированию споров между государствами и подданными других государств.

В свою очередь, Европейский банк реконструкции и развития (ЕБРР) имеет два департамента: Деловой банк и Банк развития. Деловой банк финансирует проекты частных и приватизированных предприятий. Банк развития финансирует проекты содержания и развития рыночной инфраструктуры в государствах Центральной и восточной Европы, СНГ. Спектр услуг банка включает финансирование программ и проектов содействия акционированию предприятий. Около 60% финансовых средств направляется на развитие частного сектора. Объем выделенных средств на финансирование, как правило, не превышает 35% стоимости инвестиционного проекта.

Получение финансовой поддержки от вышеперечисленных инвесторов предполагает обширные исследования условий и результатов осуществления проектов. Эти исследования сводятся к анализу экономической, технической, организационной, социальной, экологической, финансовой и иных составляющих аспектов реализации проекта.

Экономический анализ призван определить способности данного проекта к достижению целей, стоящих перед национальной экономикой: есть ли другие пути их достижения с более низкими затратами и таким же результатом. Экономическая эффективность проекта оценивается применительно к конкретной цели по его результату. Анализ технических аспектов предполагает изучение проектно-сметной документации и графика выполнения этапов работ, то есть соответствуют ли они масштабам проекта и срокам его реализации. Анализ организационный аспектов предусматривает оценку компетентности управленческого персонала и соответствия организационной структуры задачам реализации проекта. При анализе социальных аспектов оценивают, в какой степени проект учитывает социально-культурный, демографические и другие особенности.

Экологическая оценка проводится с целью определения возможного влияния проекта на природный комплекс и изменение окружающей среды, при этом важным является экологическая оптимизация проекта. Как правило, требуется количественная оценка затрат (единовременных и текущих), которые необходимы для достижения заданных государственных нормативов.

Финансовый анализ проводится на основе изучения представленного финансового отчета (прогнозного) и отчета о прибылях и убытках. Конечная цель – оценка эффективности и рентабельности проекта и вероятности его осуществления в установленные сроки [5].

Рассматривая глобальные потоки прямых иностранных инвестиций, можно отметить, что они выросли на 11% и по итогам 2013 года составили 1,46 трлн. долл. Таким образом, приток ПИИ почти достиг докризисных уровней и оказался выше, чем ожидался по прогнозам еще полгода назад (рис. 3).

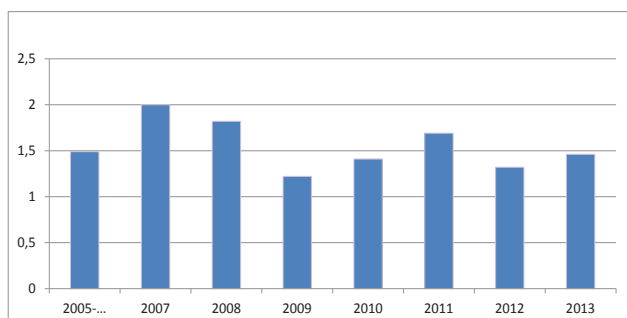

Рис. 3. Глобальний приток ПИИ 2005–2013 гг., трлн. дол. [6]

Второй год подряд большая часть мирового потока ПИИ достается развивающимся странам, а доля развитых находится на исторически низких уровнях. В этом году в развивающиеся страны пришло \$759 млрд. (52%) ПИИ, в развитые – \$576 млрд, в страны с переходной экономикой – \$126 млрд. Причем, в 2013 году приток ПИИ отмечают во всех трех группах стран.

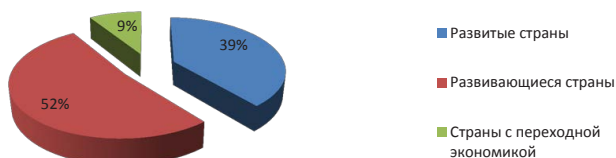

Рис. 4. Распределение притоков ПИИ между группами стран

Таблица 1
ПИИ в основные регионы в 2011-2013 гг., млрд. дол.

Регион	2011	2012	2013	Изменения 2012/2013
Мир	1691	1317	1461	11
Развитые страны	866	516	576	12
Европа	521	236	296	25
Северная Америка	267	211	223	6
Развивающиеся страны	729	715	759	6
Африка	46	53	56	7
Латинская Америка и Карибы	242	250	294	18
Азия	439	409	406	-1
Страны с переходной экономикой	96	87	126	45

Как видно из таблицы, приток в развитые страны составил 12%, но внутри этой группы картина неоднозначная. С одной стороны на \$100 млрд. суммарно выросли поступления в такие страны, как Бельгия, Ирландия, Нидерланды и Люксембург, которые в прошлом году сократились на \$169 млрд. Также почти в 5 раз вырос приток ПИИ в Германию (до \$32 млрд), на 37% в Испанию (до \$37 млрд), на 61% в Японию. Но с другой стороны, притоки ПИИ в США, Австралию, Норвегию, Францию и еще 14 стран Евросоюза ощутимо снизились. Шестипроцентный приток ПИИ в Северной Америке обеспечили поступления прямых инвестиций в Канаду (+46% до \$64 млрд).

В группе развивающихся стран тоже нет единой динамики. Второй год подряд наращивают ПИИ страны Африки и Латинской Америки, в Азии же объем поступлений сохраняется примерно на одном уровне и этот регион остается крупнейшим получателем

лем ПИИ в мире. Китай продолжает сокращать свое отставание от США и по итогам 2013 года приток ПИИ составил \$127 млрд, против \$159 млрд, соответственно. Единственный регион в Азии, который понес потери – Ближний Восток. Политическая нестабильность в некоторых странах вынуждает инвесторов уходить и из относительно благополучных Турции и Саудовской Аравии, что привело к сокращению притоков ПИИ на 15% (до \$11 млрд) и 19% (до \$9,9 млрд) соответственно. В целом объем ПИИ в страны Ближнего Востока сократились по итогам 2013 года на 18% и составили \$38 млрд.

В странах Латинской Америки прирост объемов прямых иностранных инвестиций отмечается четвертый год подряд. Приток ПИИ вырос на 18% и составил \$294 млрд. И если в предыдущие годы отмечался интерес инвесторов к странам Южной Америки, то в 2013 году он сместился на государства Центральной Америки и Карибского бассейна, где основными получателями инвестиций стали Мексика и Британские Виргинские Острова. Приток ПИИ в мексиканскую экономику во многом обеспечили поступления от сделки между крупнейшей в мире пивоварней AB InBev и мексиканской Grupo Modelo, сумма которой составила \$18 млрд. Рост ПИИ на 38% Британским Виргинским Островам обеспечила покупка Роснефтью ТНК-ВР, которая принадлежала компании, зарегистрированной на этих островах.

Снижение объемов ПИИ в страны Южной Америки объясняется падением цен на сырьевые товары, которые в течение трех лет поддерживали рост поступлений в регион.

Поступления ПИИ в африканские страны выросли на 7% – до \$56 млрд, но основными получателями здесь стали две страны: ЮАР и Мозамбик. На которые суммарно пришлось \$17 млрд. прямых иностранных инвестиций. Уже не первый год отмечается уход инвесторов из Нигерии, на низких уровнях поступления инвестиций и в Анголу, хотя всего несколько лет назад эти страны были основными получателями ПИИ в Африке. Нестабильность в Египте и других странах Северной Африки вынудили инвесторов покинуть этот регион. В странах с переходной экономикой, к которым ЮНКТАД относит все государства СНГ и Юго-Восточной Европы, небывалый всплеск инвестиционной активности – +45% по итогам года и в сумме объем ПИИ достиг \$126 млрд. Основной получатель в этом регионе – Россия, которая по итогам 2013 года стала третьей страной в мире – получателем ПИИ (+83% до \$94 млрд).

Выводы из проведенного исследования. Из указанного выше можно сделать выводы, что институционализм является направлением социально-экономических исследований, которое рассматривает политическую организацию общества как комплекс различных объединений граждан – институций. Основной предпосылкой возникновения институционализма была критика неоклассицизма, который, по мнению критиков, изжил себя. Веблен выступал основателем такого направления, как институционализм. Многие экономисты, ученые исследовали данное направление, на его базе было разработано множество теорий и учений. Особое внимание институционализму уделял американский ученый Дуглас Норт, который разработал теорию новой институциональной экономики. Он выделял значительную и главную роль институциональных структур в развитии экономических процессов страны. На основе значимости институционализма в экономике были рассмотрены формы, уровни и методы регулирования

такої економічною необхідною сфери, як міжнародна інвестиційна діяльність. Виділяють наднаціональний, міжнародний і національний форми регулювання міжнародної інвестиційної діяльності, також існують правові, адміністративні, економічні і соціально-психологічні методи регулювання. Розглядається діяльність інвестиційних інститутів, які представляють собою види спеціальних фінансово-кредитних інститутів (інвестиційні банки першого виду, інвестиційні компанії і фонди), а також фондові біржі, інвестиційні брокери, дилери, консультанти і др. В регулюванні міжнародної інвестиційної діяльності велику роль грають міжнародні інвестиційні інститути, міжнародні угоди, організації. Однозначна ситуація склалася за останні роки в русі глобальних потоків ПІІ. С однієї сторони, приток ПІІ в 2013 році досяг докризового рівня, з іншої – відслідковується вже другий рік тенденція потоку ПІІ в країни розвиваються, в той час, як в розвинені країни потоки ПІІ становлять на 13% нижче. Сумарно зросло надходження в Бельгію, Ірландію, Нідерланди, але при

цьому відчуто знизилась ПІІ в США, Австралію, Норвегію. Також не існує єдиної динаміки в розвиваються країнах. Четвертий рік поспіль зменшується приток прямих іноземних інвестицій в країнах Латинської Америки, а в країнах Південної Америки відслідковується спад. Таким чином, в 2014 році ми можемо очікувати приток глобального притоку ПІІ, але всім коренним чином буде залежати від відновлення світової економіки.

БІБЛІОГРАФІЧЕСКИЙ СПИСОК:

1. Основи економічної теорії. Курс лекцій. Під редакцією Баскіна А.С., Боткіна О.І., Ішманової М.С. – Іжевск: Видавничий дім «Удмуртський університет», 2000.
2. Мильнер Б.З. Теорія організації: навч. [для вузів по экон. спец.] / Б. З. Мильнер. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ИНФРА-М, 2002. – 477 с.
3. Міжнародна інвестиційна діяльність: підручник / Лук'яненко Д.Г., Губський Б.В., Мозговий О.М. та ін. – К.: КНЕУ, 2002.
4. Игонина Л.Л. Инвестиции // Л.Л. Игонина – М.: Экономистъ, 2005. – 478 с.
5. Global Investment Trends Monitor №15 – UNCTAD [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/webdiaeia2014d1_en.pdf.

УДК 339.371.5

Кавун О.О.

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри торговельного підприємництва
Київського національного торговельно-економічного університету*

РИНКИ ІНТЕРНЕТ-ТОРГІВЛІ КРАЇН СВІТУ: СТРУКТУРНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ І ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

Стаття присвячена розгляду сучасних тенденцій розвитку Інтернет-торгівлі країн світу. Проаналізовано структурні характеристики ринків різних країн світу відповідно до Індексу глобальної роздрібно-Інтернет-торгівлі. Досліджено особливості прояву поведінки онлайн-покупців. Визначено перспективи подальшого розвитку ринків Інтернет-торгівлі країн світу.

Ключові слова: мережа Інтернет, ринок Інтернет-торгівлі, Інтернет-магазин, онлайн-продаж, Інтернет-користувач, онлайн-покупець.

Кавун О.А. РЫНКИ ИНТЕРНЕТ-ТОРГОВЛИ СТРАН МИРА: СТРУКТУРНЫЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ И ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ

Статья посвящена рассмотрению современных тенденций развития Интернет-торговли стран мира. Проанализированы структурные характеристики рынков разных стран мира в соответствии с Индексом глобальной розничной Интернет-торговли. Исследованы особенности проявления поведения онлайн-покупателей. Определены перспективы дальнейшего развития рынков Интернет-торговли стран мира.

Ключевые слова: сеть Интернет, рынок Интернет-торговли, Интернет-магазин, онлайн-продажа, Интернет-пользователь, онлайн-покупатель.

Kavun O.A. STRUCTURAL CHARACTERISTICS AND TRENDS OF ONLINE RETAIL WORLD MARKETS DEVELOPMENT

The article is devoted to the current trends of online retail of the world. The structural characteristics of the different countries markets according to the Global Retail E-Commerce Index are analyzed. The features of online shoppers behavior are investigated. The prospects of further development of the online retail world markets are determined.

Keywords: network of Internet, online retail market, shop online, online sales, online customer, online buyer.

Постановка проблеми. Сучасний етап функціонування роздрібно-торгівлі країн світу характеризується високим рівнем невизначеності умов зовнішнього середовища та супроводжується динамічними кардинальними структурними змінами, обумовленими створенням та поширенням мережі Інтернет, впровадженням прогресивних інформаційних технологій. Наслідком їх прояву став активний розвиток Інтернет-торгівлі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню сутності і характерних особливостей розви-

тку електронної комерції та Інтернет-торгівлі у сучасних умовах у своїх працях приділяли увагу іноземні автори, такі як Г. Дункан, В. Звасс, Д. Козьє, А. Саммер, Л. Стюарт, В. Тріз, а також вітчизняні науковці, зокрема В.В. Апопій, Т.Г. Затонацька, А.О. Кантарович, Р.М. Лавренюк, М.В. Макарова, І.П. Міщук, Н.С. Меджибовська, В.Л. Плєскач, В.О. Соколов, Н.М. Тягунова, В.В. Царев, О.М. Юдін та інші.

Постановка завдання. Разом з тим на окрему увагу заслуговує визначення структурних характеристик і тенденцій розвитку ринку Інтернет-торгівлі